

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 11240

Tarih : 25.03.2025

26542

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın İçişleri Bakanı Ali YERLİKAYA tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Cengiz ÇİÇEK

İstanbul Milletvekili

19 Mart 2025 tarihinde aralarında İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun da aralarında olduğu 106 kişi hakkında "kent uzlaşısı" ve "yolsuzluk" iddialarıyla soruşturma açılarak gözaltı kararı çıkartmıştır. Gözaltına alınan İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu 23 Mart 2025 tarihinde tutuklanarak Marmara Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na nakledilmiştir.

19 Mart 2025 tarihindeki gözaltı kararı ile başta İstanbul olmak üzere ülkenin birçok kentinde başlayan protesto gösterileri devam etmektedir. İstanbul, Ankara, İzmir ve bazı illerde kolluk kuvvetleri yurttaşların anayasal hakkı olan protesto hakkına karşın biber gazı, plastik mermi ve işkence ile keyfi müdahaleler basında yer alan görüntülerle kamuoyuna yansımıştır. Basında yer alan görüntülerde kolluk kuvvetlerinin yurttaşları işkence ile gözaltı uygulandığı görülmektedir. Protestolar sırasında çok sayıda kişi gözaltına alınırken, bazı siyasi isimler ile gazetecilere de sabaha karşı ev baskınıyla gözaltına alındığı bilgisi de basında yer almıştır.

Bu bağlamda;

- 1) Yurttaşı işkenceye varan bir şekilde gözaltına almaya çalışan, hakaret ve küfürler eden kolluk kuvvetleri hakkında başlatılan bir inceleme veya soruşturma var mı?
- 2) Güvenlik güçlerinin orantısız güç kullanımı, vatandaşlara yönelik tehdit ve keyfi uygulamalarına ilişkin bakanlığınız tarafından bir iç denetim mekanizması kurulmuş mudur?
- 3) Soruşturma başlatılan kolluk personelinin kaçısı hakkında yaptırım uygulanmıştır?

- 4) Kolluk kuvvetlerinin orantısız güç kullanmaları nedeniyle meydana gelen ölümlü veya yaralanmalı vakalar nedeniyle Türkiye 'yaşam hakkını ihlal etmekten' ötürü son 10 yılda AİHM'de kaç dosyada ne kadar tazminat ödemiştir?
- 5) Kolluk kuvvetlerinin orantısız güç kullanmaları nedeniyle meydana gelen ölümlü ve yaralanmalı olaylar nedeniyle 2002 yılından bu yana kaç dava açılmıştır? Bu davaların sonuçları ne şekildedir?
- 6) Türkiye'nin taraf olduğu; Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin 5. Maddesi ve İnsan Hakları ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşme'nin 3. Maddesi hiç kimseye işkence yapılamayacağını, zalimce, insanlık dışı veya onur kırıcı davranışlarda bulunulamayacağını güvence altına almış ve Anayasanın 17. Maddesinde de, kimseye işkence ve eziyet yapılamayacağı, insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamayacağı belirtilmiştir. Türkiye'nin taraf olduğu sözleşmelere, anayasaya ve yasalara karşın, kolluk güçlerinin, protestolara müdahale, gözaltı ve tutuklama aşamalarında işkence ve kötü muamelede bulunmalarının gerekçesi nedir?
- 7) Gazetecilerin gözaltına alınmasının gerekçesi nedir? Bu gözaltılar uluslararası gazetecilik normlarına ve basın özgürlüğüne aykırı değil midir?
- 8) Özellikle görüntü almaya çalışan gazetecilere yönelik şiddet ve taciz uygulayan kolluk kuvvetleri hakkında yürütülen bir soruşturma var mıdır?
- 9) Gazetecilere saldırılar halkın haber alma hakkına yönelik saldırılar olup talimatı verenler hakkında herhangi bir idari soruşturma başlatılmış mıdır?
- 10) Türkiye'de dijital materyallerine el konulmuş ancak 2015 yılı itibarıyla materyalleri iade edilmemiş gazeteci sayısı kaçtır?
- 11) Yapılmış haksız ve hukuksuz göz altılarının tazmin edilmesi için yürütülen bir çalışmanız mevcut mudur?